

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky

Oprava ku článku prof. J. Sobotky „Vzpomínky na Františka Kolářka“

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 45 (1916), No. 1, 33--35

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/121024>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1916

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Oprava ku článku prof. J. Sobotky „Vzpomínky na Františka Kolářka“.

Prostřednictvím předsedy výboru Jednoty českých matematiků a fyziků dvorního rady prof. Vinc. Stroubala byl redaktoru mathematické části tohoto časopisu dodán přepis, ve kterém děkanství filosofické fakulty žádá z usnesení professorského sboru fakulty filosofické ze dne 17. června 1915 za otištění opravy článku prof. J. Sobotky „Vzpomínky na Františka Kolářka“. Článek tento byl uveřejněn v „Časopise pro pěstování math. a fys.“, roč. 44., str. 337 a násl. Doslovní znění opravy jest toto:

1. Za největší křivdu, která se prof. Kolářkovi stala, pokládá spisovatel, že nebyl r. 1882 od sboru professorského české fakulty filosofické navržen za řádného, nýbrž jen za mimořádného profesora mathematické fysiky. Výtka ta však není oprávněna. Česká universita měla při svém otevření mimořádného profesora mathematické fysiky Aug. Seydlera, jenž, habilitovav se z tohoto oboru již r. 1872 na Pražské universitě, byl po devítileté docentuře jmenován od 1. října 1881 mimořádným professorem mathematické fysiky na téže universitě s právem přednáseti po česku. V sedění sboru professorského české fakulty filosofické, konaném 27. června 1882 učinil sice prof. V. Šafařík návrh na „zřízení řádné stolice theoretické astronomie a udělení jí prof. A. Seydlerovi“, avšak po delší debattě, která se týkala hlavně toho, aby prof. Seydlerovi byla ponechána též mathematická fysika, byl přijat jednohlasně návrh, aby byl prof. Seydler navržen za řádného profesora theoretické astronomie a mathematické fysiky. Prostým následkem tohoto usnesení bylo, že, když hned po tom přednesl prof. Studnička návrh, aby povolán byl pro stolicí mathematické fysiky, která změnou programu Seydlerova měla býti uvolněna, za řádného profesora Dr. Frant. Kolářek z Brna, nemohlo se již jednati o řádnou professuru Kolářkovu, nýbrž po krátké debattě přijat jednohlasně návrh na jmenování jeho jen za profesora mimořádného. Také toto usnesení stalo se jednohlasně, což znamená, že i prof. Studnička pro ně hlasoval.

Obojí usnesení bylo zcela správné a spravedlivé; neboť sbor professorský nemohl svému členu bez jeho souhlasu odníti obor, pro který byl habilitován a mimoř. professorem jmenován, a dáti jej někomu jinému; *prof. Seydler však si přál při svém oboru setrvati*. Pro Dra. Kolářka, tehdež gymnasijsního profesora v Brně, jenž v tu dobu teprve jednal o svou habilitaci na Brněnské technice — potvrzena byla 22. října 1882 — učiněno bylo zajisté dosti, byl-li navržen za profesora mimořádného. Jediný, dosud aktivní člen sboru professorského z onoho sedění červnového r. 1882 p. dvorní rada Vrba potvrdil podepsanému děkanovi, že si prof. Seydler přál při svém oboru setrvati, jakož i že ani u prof. Seydlera ani u kteréhokoli jiného člena tehdejšího sboru professorského (byli to ještě profesoři: Tomek, Hattala, Krejčí, Kvíčala, Durdík, Čelakovský, Frič, Gebauer, Šafařík, Emler, Goll a Hostinský) pražádné animosity proti Dr. Kolářkovi nebylo.

Že jmenování řádným professorem nezáviselo jen na návrhu sboru professorského, patrně z těchto fakt: Prof. Seydler byl jmenován řádným professorem theoretické astronomie a mathematické fysiky teprve od 1. května 1886. A když potom 8. března 1888 navržen byl Kolářek sborem professorským (k návrhu prof. Strouhala) za řádného profesora mathematické fysiky, nemělo to výsledku, ani když návrh ten byl 15. května 1890 opakován, ačkoli prof. Seydler po zřízení astronomického ústavu při české universitě vyslovil ochotu vzdáti se ve prospěch Kolářkův mathematické fysiky a obmeziti se na astronomii a theoretickou mechaniku. Teprve když prof. Seydler 22. června 1891 zemřel, oznámilo c. k. ministerstvo kultu a vyučování vynesemím ze dne 4. července 1891 č. 13918, že jest ochotno vzíti návrh na jmenování dra. Fr. Kolářka řádným professorem mathematické fysiky v další projednání, avšak tázalo se zároveň, nevidí-li se sbor professorský vzhledem k tomu, že prof. Seydler zemřel, pohnuta, učiniti na návrhu podaném změny nějaké. Sbor professorský prohlásil však v sedění dne 18. července 1891, že oba obory, které prof. Seydler zastával, totiž astronomie a mathematická fysika, musejí nezbytně býti rozděleny, načež byl Dr. Fr. Kolářek od 1. října 1891, ve věku 40 let, jmenován řádným professorem mathematické fysiky na české universitě.

Z tohoto vylíčení, opírajícího se o úřední spisy a svědeckví dvor. rady Vrby, jest patrno, že sbor professorský české fakulty filosofické nemůže stihnouti nejmenší výtku v záležitosti jmenování profesora Kolářka.

2. Není správné tvrzení, že „obtíže a nepříjemnosti, ano i neodůvodněné nepřátelské vystupování uplatňovalo se proti němu (prof. Kolářkovi) v domácí autonomii“, a to „v době, kdy se všeobecně vědělo, že Kolářkovo zdraví je vážně otřeseno“. Naopak jest pravda, že sbor professorský vycházel všem odůvodněným přáním prof. Kolářka všemožně vstříc.

3. Není správné tvrditi, že se „objevují snahy, které jsou s to, aby studium mathematické na české universitě vážně poškodily.“ Naopak ani sbor professorský ani jednotliví jeho členové takových snah nemají, nýbrž naopak sbor professorský jest si plně vědom, že má platné zásluhy o pokrok a zdokonalení studia mathematického na české fakultě filosofické.

K opravám článku

Vzpomínky na Františka Kolářka.

Uveřejněnou zde opravou slavného sboru filosofické fakulty ocitl se podepsaný v obtížném postavení. Jako spoluzodpovědný člen sboru považuje za svou povinnost chrániti důstojnost a autoritu této instituce, jejíž velkou důležitost pro naše kulturní poměry uznává, a tento zřetel vynasnažil se vždy zachovati. V tom ohledu doufá, že nebude mu upřeno, že veškeré jeho vystupování ve sboru a v záležitostech universitních vůbec bylo vedeno vždy a jen zájmem věcným.

Avšak řečené vzpomínky zavdaly ve sboru příčinu, aby proti mně vystoupil zaslanou Opravou i veřejně. Z důvodu toho považují za svou povinnost, abych se na tomto místě hájil alespoň v mezích zaslané Opravy.

Obracím se na čtenáře těchto řádků s prosbou, aby k utvoření si konečného úsudku můj článek si přečetl tak, aby obsah jeho s obsahem Opravy mohl srovnati.

Co se týče bodu 1. Opravy nemohu si vysvětliti, jak tvrzení tam vyslovené, že pokládám za největší křivdu, která